

JAK SE CHOVAT PŘI VZNIKU MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Lidstvo od počátku své existence zápasí s živelným působením přírodních sil. Ohrožují nás požáry, záplavy, zemětřesení, laviny, vichřice, tornáda apod. Vědeckotechnický pokrok přinesl další velká nebezpečí vzniku mimořádných událostí. Jsou jimi zejména hromadné havárie s únikem nebezpečných látek do životního prostředí (havárie v chemických provozech a skladech, ropné a radiační havárie, dopravní nehody s únikem nebezpečných látek) a mnoho dalších, které mohou ohrozit životy, zdraví obyvatel a způsobit velké škody na majetku a životním prostředí.

Nebezpečí je celá řada a nelze dát vyčerpávající návod, co dělat při všech možných mimořádných událostech. Snad je možné alespoň upozornit na možná nebezpečí, dát stručný návod, jak se připravit na možnost vzniku mimořádné události a co dělat, když k ní dojde.

Nezapomeňte: ŠTĚSTÍ PŘEJE PŘIPRAVENÝM!

Čím větší bude informovanost, tím menší bude panika při vzniku těchto událostí a méně ztratí na životech, zdraví, majetku.

OBEČNÁ PRAVIDLA A ZÁSADY CHOVÁNÍ PŘI VZNIKU MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

JEDNEJTE V KLIDU, S ROZVAHOU A BEZ PANIKY.

RESPEKTUJTE a snažte se získávat informace z oficiálních zdrojů (rozhlas, televize, místní rozhlas, vyhláška obecního / městského úřadu, pokyny zaměstnavatele apod.).

NEROZŠÍŘUJTE poplašné a neověřené zprávy.

VARUJTE ostatní ohrožené osoby ve svém nejbližším okolí, nezapomeňte na neslyšící osoby.

NETELEFONUJTE zbytečně – telefonní síť je v situacích ohrožení přetížena.

NEPODCEŇUJTE vzniklou situaci.

POMÁHEJTE sousedům, zejména starým, nemocným a nemohoucím lidem.

UVĚDOMTE SI, že největší hodnotu má lidský život a zdraví a až potom záchrana majetku.

UPOSLECHNĚTE pokynů pracovníků záchranných složek.

Největší hodnotu má lidské zdraví a život!!!

KAM VOLAT V PŘÍPADĚ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Jste-li svědkem či účastníkem mimořádné události, oznamte tuto událost na **jednu z linek tísňového volání**. Tísňová čísla je možno volat z kterékoliv telefonní stanice bezplatně bez karty, nebo mince, i z automatu.

Při předávání zprávy uveďte:

- ✓ **kde** (místo, název, místní název, orientační bod apod.)
- ✓ **co** (hoří, bouchá, dopravní nehoda, pád vrtulníku apod.)
- ✓ **kdo** (své jméno a číslo telefonu, ze kterého voláte)

Po skončení hovoru zavěste a čekejte na zpětný dotaz k ověření pravdivosti zprávy o požáru.

VAROVÁNÍ PŘI BEZPROSTŘEDNĚ HROZÍCÍM NEBEZPEČÍ

Obyvatelstvo je v případě hrozby nebo vzniku mimořádné události varováno především prostřednictvím varovného signálu **VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA**. Tento signál je **vyhlašován kolísavým tónem sirény po dobu 140 vteřin** a může zaznít **tříkrát po sobě** v cca tříminutových intervalech. Obyvatelstvo je následně informováno např. rozhlasem, televizí, místním rozhlasem, tzv. mluvícími sirénami, vozidly složek integrovaného záchranného systému nebo jiným způsobem o tom, co se stalo a co se má v takovém případě dělat.

Tón sirény	Délka tónu	Význam
Kolísavý	140 vteřin	VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA
Grafické vyjádření signálu		

Kromě varovného signálu „**Všeobecná výstraha**“ existuje v České republice ještě signál „**Požární poplach**“. Tento signál je vyhlašován přerušovaným tónem sirény po dobu 1 minuty (25 vteřin trvalý tón, 10 vteřin přestávka, 25 vteřin trvalý tón). Vyhlašuje se za účelem svolání jednotek požární ochrany. Signál „**Požární poplach**“ vyhlašovaný elektronickou sirénou napodobuje hlas trubky troubící tón „**HO-ŘÍ**“, „**HO-ŘÍ**“...po dobu jedné minuty.

Tón sirény	Délka tónu	Význam
------------	------------	--------

Přerušovaný	60 vteřin	POŽÁRNÍ POPLACH
Grafické vyjádření signálu		

Ujistěte se, že nejde o zkoušku sirén!!!

Zpravidla každou **první středu v měsíci ve 12:00 hodin**, slyšíme tzv. „**Zkušební tón**“. Tento signál provází pravidelnou akustickou zkoušku sirén. Jedná se o nepřerušovaný tón sirény trvající **140 vteřin**. V případě elektronických sirén je následně vysílána verbální informace „zkouška sirén, zkouška sirén, zkouška sirén, právě proběhla zkouška sirén, zkouška sirén.“

Tón sirény	Délka tónu	Význam
Nepřerušovaný	140 vteřin	ZKOUŠKA SIRÉN
Grafické vyjádření signálu		

ZVUK SIRÉN

Zvuk sirény vyjadřující varovný signál "Všeobecná výstraha" znamená vždy nějaké nebezpečí. Její zvuk upozorňuje, že může dojít nebo již došlo k mimořádné události, která ohrožuje životy a zdraví občanů, majetek a životní prostředí.

Bude nutné se ukryt nebo opustit ohrožený prostor (evakuovat se) a dodržovat stanovená opatření!!!

Sirény jsou spolehlivým prostředkem varování obyvatel před nebezpečím a mohou být použity podle potřeby lokálně, na ohrožených územích a bude-li vyžadovat situace i na území celého státu. Informace o tom, co se stalo, proč byla spuštěna siréna a varováno obyvatelstvo a co dělat dále, uslyšíte v mimořádných zpravodajstvích hromadných informačních prostředků. V případě výpadku elektrického proudu využijte přenosný radiopřijímač na baterie. Tyto informace jsou sdělovány i obecním / městským rozhlasem, popř. elektronickými sirénami.

CO DĚLAT, KDYŽ ZAZNÍ SIRÉNA

Níže uvedené pokyny platí jen tehdy, **pokud zjevně nejde o povodeň nebo zemětřesení.**

1. OKAMŽITĚ SE UKRYJTE

Vyhledejte úkryt v nejbližší budově. Tou může být výrobní závod, úřad, kancelář, obchod, veřejná budova i soukromý dům. Jestliže cestujete automobilem a uslyšíte varovný signál, zaparkujte automobil a vyhledejte úkryt v nejbližší budově.

2. ZAVŘETE DVEŘE A OKNA

Když jste v budově, zavřete dveře a okna. Siréna může s velkou pravděpodobností signalizovat únik toxických látek, plynů, radiačních zplodin a jedů. Uzavřením prostoru snížíte pravděpodobnost vlastního zamoření.

3. ZAPNĚTE RÁDIO NEBO TELEVIZI

Informace o tom, co se stalo, proč byla spuštěna siréna a varováno obyvatelstvo a co dělat dále, uslyšíte v mimořádných zpravodajstvích hromadných informačních prostředků. V případě výpadku elektrického proudu využijte přenosný radiopřijímač na baterie. Tyto informace jsou sdělovány i obecním / městským rozhlasem, popř. elektronickými sirénami.

Na území Karlovarského kraje Vám informace mohou poskytnout hromadné sdělovací prostředky: Rádio DRAGON (102,9 FM), EGRENSIS (88,3 FM), EVROPA 2 (93,8 FM) a ČESKÝ ROZHLAS studio Plzeň (91,0 FM).

CO DĚLAT, KDYŽ JE NAŘÍZENA EVAKUACE

Evakuace se vyhlašuje za účelem přemístění osob z oblasti vážného ohrožení jejich života a zdraví do míst zajištěné ochrany a nouzového přežití.

Nepodceňuj pokyny k evakuaci!!!

Jde o tvoji bezpečnost!!!

Evakuaci obyvatel má právo vyhlásit velitel zásahu IZS, starosta obce, nebo ji mohou vyhlásit orgány krizového řízení. Evakuace se plánuje jako částečná pro určené skupiny nebo úplná pro všechny obyvatele v místě. Podle situace může být evakuace krátkodobá nebo dlouhodobá (organizuje se náhradní ubytování, stravování).

- ✓ Dodržujte pokyny správních úřadů, obcí, popř. zaměstnavatele, kteří organizují nebo zajišťují evakuaci.
- ✓ Dbejte pokynů k evakuaci osob nařízených velitelem zásahu.
- ✓ Dodržujte stanovené zásady pro opuštění bytu, vezměte si **evakuační zavazadlo** (viz str. 6) a dostavte se na určené místo.
- ✓ Při použití vlastních vozidel, dodržujte pokyny orgánů zabezpečujících evakuaci.

CO DĚLAT, KDYŽ JE NAŘÍZENO OPUSTIT BYT ČI DŮM

- ✓ Uhaste otevřený oheň v topidlech – ohništích, kamnech, vařičích, tepelných agregátech, svíce ...!!!
- ✓ Vypněte topidla a elektrické spotřebiče a vytáhněte je ze zásuvek (mimo ledniček a mrazniček).
- ✓ Uzavřete hlavní přívod vody a plynu, odpojte anténní svody.
- ✓ Uzavřete okna a dveře.
- ✓ Ověřte, zda i sousedé vědí, že mají opustit byt. Dle potřeby se snažte uklidnit ty, kteří to potřebují.
- ✓ Dětem vložte do kapsy oděvu kartičku se jménem a adresou, kontaktem na Vás, případně s dalšími důležitými údaji.
- ✓ Kočky a psy si vezměte s sebou.
- ✓ Ostatní domácí zvířata, včetně hospodářských a exotických zvířat, ponechte doma a dobře je předzásobte vodou a potravou (asi na týden) a vývěskou na dveřích upozorněte na jejich přítomnost.

Zvažte možnost ponechat hospodářským zvířatům volnost odchodu pro případ zhoršení situace (zejména pokud by se blížil požár nebo povodeň).

- ✓ Vezměte si **evakuační zavazadlo** (viz str. 6), uzamkněte byt (dům), na dveře dejte vývěsku – kdo, kdy a kam se evakuoval a případně kde jsou umístěna hospodářská zvířata.
- ✓ V souladu s konkrétními pokyny se dostavte (pěšky, MHD, autem) na určené místo (shromaždiště, evakuační středisko ...).
- ✓ Rozhodnete-li se evakuovat samostatně např. autem (na chatu, chalupu, k příbuzným apod.), oznamte toto rozhodnutí s udáním adresy přechodného pobytu a spojení, kde můžete být informováni o možnosti návratu apod.
- ✓ Dodržujte stanovené **evakuační trasy**.
- ✓ Pobyt v příjmovém místě je zajištěn společným nouzovým ubytováním, stravováním a ostatní potřebnou humanitární pomocí.

Evakuační trasa je předem připravená nebo na základě aktuální situace určená **trasa** k provedení **evakuace** z **evakuační zóny**, konec **evakuační trasy** je v **evakuačním středisku** (v místě nouzového ubytování). Na **evakuační trase** mohou být kontrolní body, které usměrňují dopravu a průběh **evakuace**.

JAK EVAKUOVAT DOMÁCÍ A HOSPODÁŘSKÁ ZVÍŘATA

Obecně je doporučeno domácí zvířata nechat doma – vynést je do vyšších pater budovy a zajistit krmivo na několik dní včetně vody. Důvodem je problematická evakuace domácích zvířat a nutnost umístění mimo prostory s evakuovanými osobami.

- ✓ **Domácí mazlíčky** (kočky a psy) je možno evakuovat jen v příručních schránkách. Štíři, hadi a podobná zvířata se neevakuují.
- ✓ **Hospodářská zvířata**, jejichž chov se nachází v rozlivu toků, musí jejich majitelé vyvést mimo rozliv povodně.

- !! Pokud vlastník zvířat není schopen zvířata včas evakuovat (např. rychlý nástup povodně), doporučuje se vypustit zvířata z chovatelských objektů, aby sama mohla uniknout před povodní. Tímto krokem se zabrání jejich utopení a následnému vzniku kadáverů a s tím spojeného šíření infekcí.
- !! Je vhodné zvířata označit (štítek, značka lihovým fixem apod.), aby bylo možno po povodni zvířata identifikovat a určit majitele.

EVAKUAČNÍ ZAVAZADLO

Evakuační zavazadlo se připravuje pro případ opuštění bytu v důsledku vzniku mimořádné situace nebo nařízené evakuace. Jako evakuační zavazadlo poslouží běžné lehké cestovní zavazadlo, např. batoh, cestovní taška nebo kufr.

Zavazadlo označte svým jménem a adresou.

1) JÍDLO, PITÍ A NÁDOBÍ:

Trvanlivé a dobře zabalené potraviny, pitná voda (vše na 2–3 dny pro každého člena domácnosti), krmivo pro domácí zvíře, které berete s sebou, hrnek nebo miska, příbor a otvírák na konzervy.

2) CENNOSTI A DOKUMENTY:

Osobní dokumenty, tj. rodný list, občanský průkaz, cestovní pas, kartu zdravotní pojišťovny, další důležité dokumenty, zejména pojistné smlouvy, smlouvy o stavebním spoření, listinné akcie, hotovostní peníze, platební karty.

3) LÉKY A HYGIENA:

Pravidelně užívané léky, potřebné zdravotní pomůcky, vitamíny a běžně užívané doplňky stravy, hygienické potřeby v přiměřeném množství.

4) OBLEČENÍ A VYBAVENÍ PRO PŘESPÁNÍ:

Oblečení odpovídající danému ročnímu období, náhradní prádlo a obuv, spací pytel, karimatku, pláštěnku nebo deštník.

5) PŘÍSTROJE, NÁSTROJE A ZÁBAVA:

Mobilní telefon s nabíječkou, FM rádio s nabíječkou či bateriemi, svítilna, zavírací nůž, psací potřeby, knihy, hračky pro děti, společenské hry.

NÁHRADNÍ A NOUZOVÉ UBYTOVÁNÍ OBYVATEL

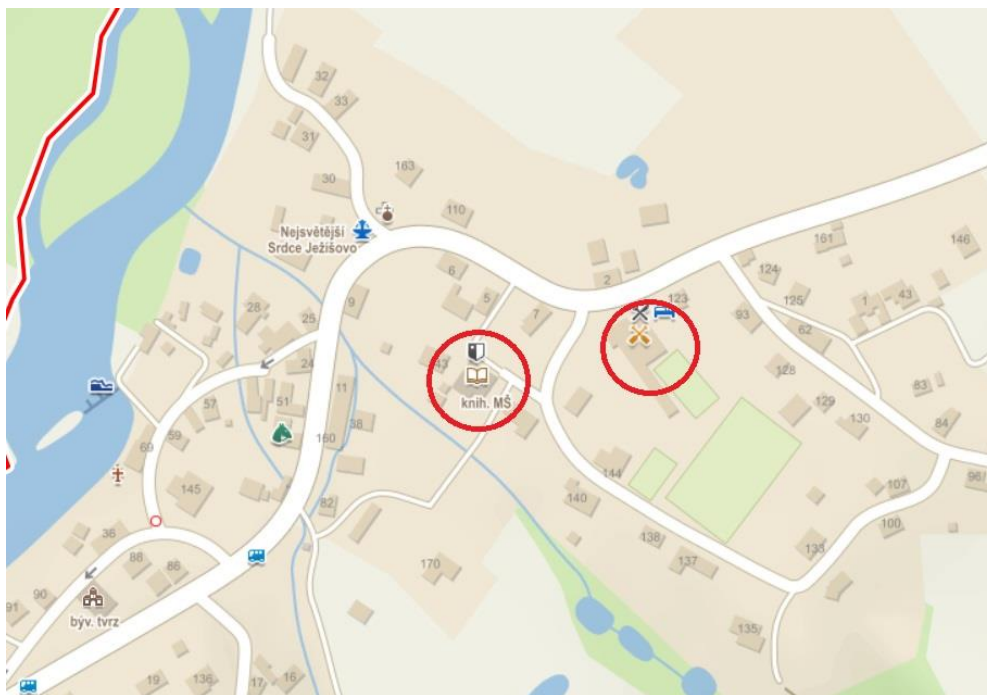
Součástí evakuace je zabezpečení dočasného ubytování a stravování obyvatel, kteří si jej nemohou zajistit jiným způsobem (u příbuzných, na chatě, na chalupě apod.). O místech náhradního a nouzového ubytování bude rozhodnuto podle konkrétní situace a obyvatelé se o těchto místech dozvědí včas.

V místě ubytování je nutno:

- ✓ řídit se pokyny orgánů veřejné správy
- ✓ řádně se chovat a dodržovat pravidla slušného soužití

Po odeznění mimořádné události či krizové situace se budou občané podle možností vracet do svých domovů nebo bude příslušnými orgány řešena jejich situace.

Hlavním evakuačním místem obce Šabina jsou prostory obecního úřadu, konkrétně zasedací místnost ve 3.NP (adresa: Šabina čp. 80). Dalším možným evakuačním prostorem jsou prostory restaurace a kulturní sál „Stará Hospoda“ (adresa: Šabina čp. 77).

Obrázek 1: Mapa evakuačních míst, zdroj: mapy.cz

Ukrytí ve stálém úkrytu

- ✓ Dodržujte pokyny správních úřadů, obcí, popř. zaměstnavatele, kteří organizují nebo zajišťují ukrytí.
- ✓ Informace o možnosti ukrytí ve **stálém úkrytu** získáte u příslušného obecního (obvodního, městského) úřadu nebo u svého zaměstnavatele.
- ✓ Před odchodem do úkrytu si s sebou vezměte **evakuační zavazadlo** (viz str. 6) a dodržte zásady pro opuštění bytu.
- ✓ Pokud nemáte v blízkosti bydliště stálý úkryt, můžete si upravit svépomocí prostory ve vhodných částech bytu nebo obytného domu jako improvizovaný úkryt (viz níže).
- ✓ Informujte se o místech humanitární pomoci.
- ✓ Kontaktujte příslušné pojišťovny ohledně náhrady škod.

Stálé úkryty slouží k ochraně obyvatelstva proti účinkům zbraní hromadného ničení v případě stavu ohrožení státu a válečného stavu a tvoří je trvalé ochranné prostory v podzemní části staveb nebo stavby samostatně stojící.

Jak připravit improvizovaný úkryt

- ✓ Vyberte vhodný prostor v bytě, domě nebo rodinném domku, který umožní improvizované ukrytí. Vhodnými prostory jsou: - **sklepy s klenutými nebo železobetonovými stropy, - silnými obvodovými zdmi, pokud možno s co nejmenším počtem vstupních a okenních otvorů.** Pro případ úniku nebezpečných látek si vyberte prostory odvrácené od směru úniku nebezpečné látky.
- ✓ Oblepte veškeré spáry lepicí páskou a ochranu proti možnému zranění střepinami zabezpečte přelepením skla nebo jejich překrytím.
- ✓ U rodinných domků zesilte okenní a vstupní otvory přidavným materiálem – prkna, cihly, kameny, pytle s pískem nebo hlínou, násyp zeminy, podpírání stropů vzpěrami.

Improvizované úkryty slouží k ochraně proti účinkům světelného a tepelného záření, radioaktivnímu zamoření, pronikavé radiaci a částečně proti tlakovým účinkům zbraní hromadného ničení v případě nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu a v době válečného stavu v místech, kde nelze k ochraně obyvatelstva využít stálých úkrytů

Jak se chovat v úkrytu

- ✓ Chovejte se ukázněně a řiďte se úkrytovým řádem a pokyny obsluhy úkrytu.
- ✓ Neplývejte vodou a potravinami.
- ✓ Udržujte pořádek a čistotu.
- ✓ Zbytečně nepřecházejte, nehlučte a hlasitě nehovořte.
- ✓ Za všech okolností se chovejte klidně a ukázněně, vzájemně si pomáhejte.
- ✓ Nekuřte, nepoužívejte otevřený oheň a elektrické vařiče.

POVODNĚ

Povodně jsou jednou z nejčastějších krizových situací u nás a patří do kategorie přírodních mimořádných událostí. Povodně vznikají zvýšením hladiny vody, která se následně rozlije mimo své přirozené koryto.

Před povodní:

- ✓ Sledujte vývoj povodňové situace.
- ✓ K utěsnění nízko položených oken a dveří si připravte pytle s pískem.
- ✓ Nakupte si potraviny a balenou vodu na 2-3 dny.
- ✓ Přestěhujte cenné věci z přízemí do vyššího patra domu.
- ✓ Zabezpečte chemikálie, jedy a žíraviny, které mohou kontaminovat vodu.
- ✓ Jste-li majiteli auta, připravte jej k evakuaci nebo ho včas odvezte na bezpečné místo.
- ✓ Odvedte do bezpečí domácí a hospodářská zvířata.
- ✓ Upevněte věci, které by mohla voda odnést.
- ✓ Připravte **evakuační zavazadla** pro všechny členy rodiny.
- ✓ Informujte se o způsobu a místě, kam se v případě evakuace přemístíte.

Při povodni:

- ✓ Opusťte ohrožený prostor, dbejte pokynů záchranných orgánů.
- ✓ V případě evakuace dodržujte zásady pro opuštění bytu (domu).
- ✓ Je-li nedostatek času, okamžitě se přesuňte na vytipované místo, které nebude zaplaveno vodou.

Po povodni:

- ✓ Nechte si zkontrolovat stav obydlí – statiku, rozvody energií.
- ✓ Zlikvidujte případně uhynulé zvířectvo, potraviny a polní plodiny, které byly zasaženy vodou. Postupujte podle pokynů hygienika. Likvidaci doporučujeme provádět s ochrannými prostředky.
- ✓ Vyčištění studní a jejich sanaci zadejte odborníkům.
- ✓ Informujte se o místech humanitární pomoci a v případě potřeby si vyžádejte pomoc.
- ✓ Kontaktujte příslušné pojišťovny ohledně náhrady škod.

**Bezdůvodně neriskujte.
Chraňte život a zdraví, potom majetek!**

DOPRAVNÍ HAVÁRIE S ÚNIKEM NEBEZPEČNÝCH LÁTEK

Hlavním úkolem obyvatelstva je ochránit se před účinky chemických látek vhodnými ochrannými prostředky, ukrytí nebo evakuace.

Nezbytná doporučení:

- ✓ Opusťte co nejdříve rizikový prostor.
- ✓ Co nejdříve se ukryjte v uzavřené místnosti (ne sklepy apod.).
- ✓ Uzavřete a utěsněte okna a dveře a další otvory.
- ✓ Vypněte ventilaci.
- ✓ Sledujte zprávy v hromadných informačních prostředcích.
- ✓ Připravte si prostředky improvizované ochrany.
- ✓ Připravte si evakuační zavazadlo (viz str. 6)
- ✓ Budovu opusťte jen na pokyn.

HAVÁRIE V JADERNÉM ENERGETICKÉM ZAŘÍZENÍ NEBO JINÁ HAVÁRIE S ÚNIKEM RADIOAKTIVNÍCH LÁTEK DO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Hlavním úkolem obyvatelstva je ochránit se před účinky radioaktivních látek vhodnými, předem připravenými, či improvizovanými prostředky s ochrannými vlastnostmi, ukrytí nebo evakuace.

Nezbytná doporučení:

- ✓ Co nejdříve se ukryjte v uzavřené místnosti (ne ve sklepních prostorách), pokud možno na straně odvrácené od jaderného zařízení.
- ✓ Uzavřete a utěsněte okna a dveře.
- ✓ Vypněte ventilaci a utěsněte další otvory.
- ✓ Sledujte zprávy v hromadných informačních prostředcích.
- ✓ Připravte si prostředky improvizované ochrany dýchacích cest a povrchu těla.
- ✓ Připravte si evakuační zavazadlo (viz str. 6).

- ✓ Jódové přípravky (tablety) a prostředky individuální ochrany odeberte a použijte až na základě veřejné výzvy.
- ✓ Budovu opusťte jen na pokyn.

V případě radiální havárie Jaderné elektrárny Temelín se obyvatelé, žijící v zóně havarijního plánování, řídí pokyny krizového štábu města a orgánů státní správy a samosprávy.

BIOLOGICKÉ ZBRANĚ

Biologické zbraně mohou být použity ve formě aerosolu (bakterie, viry, toxiny) do ovzduší nebo uzavřených prostor nebo vypouštěním hmyzu (vši, blechy, mouchy, klíšťata) nebo infikováním vody, potravin, vzduchu, předmětů. Smysly člověka je biologické zamoření nezjistitelné. Výskyt se zjišťuje speciálními přístroji a odběrem vzorků.

**O jejich výskytu budete včas informováni
všemi dostupnými informačními prostředky.**

Nezbytná doporučení, jak se chránit před proniknutím nebo zanesením nákazy do organismu:

- ✓ nepoužívat vodu z neznámých a nezjištěných zdrojů,
- ✓ zbavit vodu nežádoucích látek pomocí chemických dezinfekčních prostředků nebo převařením,
- ✓ nejíst pevnými obaly nechráněné nebo neprověřené potraviny,
- ✓ udržovat čistotu těla i za nepříznivých podmínek,
- ✓ zbytečně se nedotýkat a nepohlížet podezřelé předměty, při známkách onemocnění ihned vyhledat zdravotnickou pomoc.

Dodržujte pokyny zdravotníků a pracovníků hygienické služby.

CHEMICKÉ ZBRANĚ

Chemické zbraně jsou zbraně způsobující ztráty na živé síle toxickými nebo jinak fyziologicky aktivními sloučeninami, patří vzhledem ke své vysoké bojové účinnosti a rozsáhlým prostorovým účinkům mezi hlavní druhy zbraní hromadného ničení. Mohou být použity ve formě aerosolu, v kapalném a plynném skupenství. Působí na organismus mnohostranně. Vyvolávají poškození centrálního nervového systému, dýchacích orgánů, zažívacího traktu nebo narušují metabolismus, jiné mají zpuchýřující účinek.

Nezbytná doporučení, jak se chránit před účinky chemických zbraní:

- ✓ Nezdržovat se na otevřeném postiženém prostoru.
- ✓ Urychleně použijte ochranný prostředek, tj. dětský vak, dětskou kazajku, ochrannou masku s filtrem nebo použijte prostředky improvizované ochrany dýchacích cest a povrchu těla.
- ✓ Všechny ochranné prostředky dokonale utěsněte.

- ✓ Vyhledejte ukrytí v nejbližší budově.

Při zasažení organismu chemickými zbraněmi platí všeobecná zásada přerušit co nejdříve styk otravných látek s organismem.

PROSTŘEDKY IMPROVIZOVANÉ OCHRANY OSOB V RADIOAKTIVNĚ, CHEMICKY A BIOLOGICKY ZAMOŘENÉM PROSTŘEDÍ

Pokud nemáme k dispozici prostředky individuální ochrany a musíme si chránit dýchací cesty a povrch těla, použijeme prostředky improvizované ochrany.

- ✓ K **ochraně dýchacích cest** použijeme navlhčenou roušku (složený kapesník, ručník, utěrka) přiložením na nos a ústa. Upevněte roušku v zátylku šálou či šátkem (**v případě pandemie musí být rouška suchá!!! v případě navlhnutí se doporučuje rouška ihned vyměnit, neboť přestává být funkční a také se v ní tvoří semeniště pro další škodlivé bakterie a plísně**)
- ✓ **Hlavu** chraňte čepicí, kloboukem, šálou či kuklou tak, aby vlasy byly úplně zakryty a zvolená pokrývka hlavy chránila též čelo, uši a krk.
- ✓ **Oči** chraňte brýlemi – lyžařskými, plaveckými či motoristickými, ale větrací průduchy přelepte lepicí páskou. Pokud nemáte tyto brýle k dispozici, chraňte oči přetažením průhledného igelitového sáčku přes hlavu a jeho stažením tkanicí či gumou v úrovni lícních kostí.
- ✓ **Povrch těla** chraňte kombinézou, kalhotami, pláštěnkou do deště, šustákovou sportovní soupravou. Tyto ochranné oděvy je nutné dostatečně utěsnit u krku, rukávů a nohavic.
- ✓ **Nohy** chraňte nejlépe vysokými botami nebo holínkami, ruce nejlépe zakryjeme gumovými nebo koženými rukavicemi.

Při návratu ze zamořeného prostředí do bytu odložte v předsíni veškerý svrchní oděv do igelitového pytle a zavažte jej. Pokud je to možné, pečlivě se osprchujte, otřete se do sucha a oblečte se do čistého oděvu.

Tyto prostředky, jsou-li správně použity, mohou zachránit životy a ochránit zdraví obyvatelstva.

OCHRANA V PŘÍPADĚ PANDEMIE

- ✓ často si mýt ruce vodou a mýdlem
- ✓ vyhýbat se těm, kdo jsou zjevně nemocní
- ✓ používat například i dezinfekci na ruce na bázi alkoholu
- ✓ nezdržovat se v místech s vyšší koncentrací osob
- ✓ v případě nutnosti osobního setkání udržovat od dalších osob odstup min. 1–2 m
- ✓ nedotýkat se úst, očí ani nosu, hrozí zavlečení viru z povrchů, kterých se dotýkáme

- ✓ při kýchání/kašlání si zakrývat ústa kapesníkem, paží nebo rukávem – nikdy si nezakrývat ústa rukou

Používejte ochranné prostředky – roušku či respirátor, ochranné brýle a rukavice (jakékoliv textilní rukavice, které mohou jedince chránit před přenosem virů).

TERORISTICKÉ AKCE

Anonymní oznámení (uložení bomby, třaskaviny; použití nebezpečné látky apod.)

- ✓ Nedotýkejte se podezřelého předmětu.
- ✓ Otevřete dveře a okna.
- ✓ Zatáhněte záclony, závěsy nebo žaluzie.
- ✓ Opusťte budovu a následujte ostatní evakuované do předem vyhrazených prostor.
- ✓ Vezměte s sebou všechny osobní věci (osobní doklady apod.).
- ✓ Dodržujte pokyny a instrukce vydané správcem objektu.
- ✓ Vyčkejte na další instrukce bezpečnostních složek řídících akci.

V případě nálezu podezřelého předmětu např. obálky, balíčku, oznamte tuto skutečnost na Policii ČR nebo Hasičský záchranný sbor ČR.

Teroristická akce (za použití střelných zbraní)

- ✓ Pokud jste mimo budovu, okamžitě opusťte ohrožené místo.
- ✓ Pokud jste v budově, nezdržujte se v blízkosti oken.
- ✓ Ukryjte se za vhodným kusem nábytku.
- ✓ Striktně dodržujte instrukce vydávané bezpečnostními složkami.
- ✓ Vyvarujte se použití pevných telefonních linek.
- ✓ Zachovejte klid a rozvahu.

KDE ZÍSKAT INFORMACE

Občan získá informace o charakteru možného ohrožení, o připravených záchranných a likvidačních pracích a ochraně obyvatelstva v případě vzniku mimořádné události na příslušném obecním / městském úřadě (Šabina č.p. 80, 356 01 Sokolov).

Zaměstnanec získá informace o charakteru možného ohrožení, o připravených záchranných a likvidačních pracích a ochraně obyvatelstva v místě dislokace pracoviště od svého zaměstnavatele (příslušné právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby).

Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba získá informace o charakteru možného ohrožení, o připravených krizových opatřeních a způsobech jejich provedení u příslušného obecního / městského úřadu.

V případě vzniku krizových situací budete získávat informace mimo jiné i z těchto zdrojů:

- ✓ obecní / městský rozhlas,
- ✓ megafony (v případě přerušení dodávek energie),
- ✓ hromadné sdělovací prostředky (rozhlas, televize, tisk; mít k dispozici rádio na baterie s náhradními bateriemi pro případ přerušení dodávek elektrické energie),
- ✓ internet,
- ✓ výlep informačních plakátů.

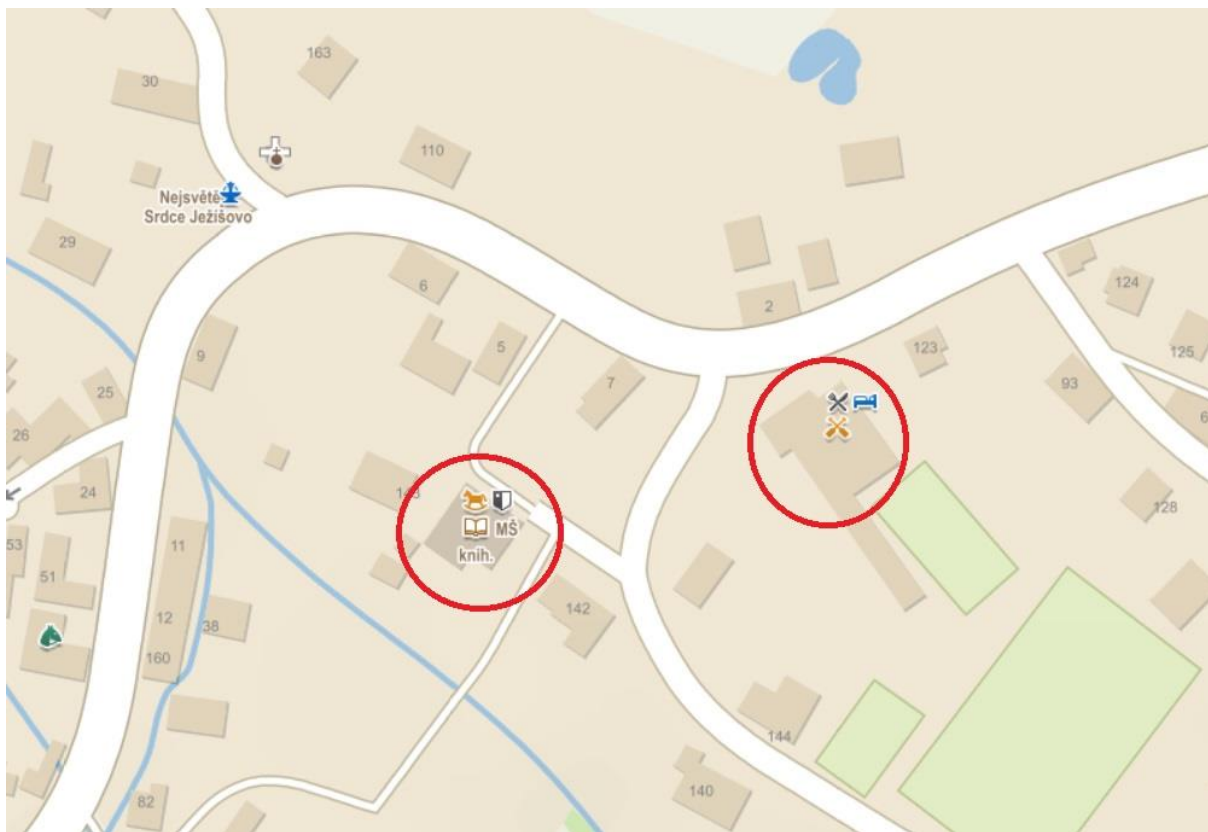
Rozhlasové vysílače v Karlovarském kraji

Stanice	Frekvence
DRAGON	102,9 FM
BLANÍK	88,3 FM
EVROPA 2	93,8 FM
ČRo – Plzeň	91,0 FM

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Vedení obce		
František Pešek, starosta	Šabina č.p. 80, 356 01 Sokolov	Tel: 602 419 709 obec@obec-sabina.cz

Organizace	Místo	Telefon
Hasičský záchranný sbor	Sokolov	150, 112
Policie ČR	Sokolov	158
Městská policie	Sokolov	156
Zdravotnická záchranná služba	Sokolov	155
Pohotovost	Sokolov	352 520 347
Dětská pohotovost	Sokolov	352 520 430
Tísňová linka		112
Plyn – pohotovost		1239
Elektřina (ČEZ) – pohotovost		840 850 860
Voda – pohotovost		840 111 111

Obrázek 2: Mapa evakuačních míst, zdroj: mapy.cz